

Bygганvisningar
DIGITALA BILDVÄXLANDE REKLAMSKYLtar

Stor LED-skylt i hörnet av K-Rautas tomt, Ryttnästargatan 3, Kungsporten. Bild 26.2.2020.

Dessa bygganvisningar gäller endast digitala bildväxlande reklamskyltar. Anvisningarna gäller inte annan utomhusreklam. Bildväxlande reklamskyltar har dykt upp i gatubilden på 2010-talet. De har stor inverkan på miljön och landskapet samt påverkar säkerheten för trafikanter. Reklamskyltar av denna typ använder oftast LED-teknik, som ger skyltarna egen belysning och möjlighet att visa rörliga bilder. Bildväxlande reklamskyltar kräver alltid bygglov.

Bygganvisningarna kan också tillämpas på andra reklamanordningar. Skyltar såsom informationsskyltar för kollektivtrafik och parkering, som baserar sig på bildväxlingsteknik men som inte används för kommersiella ändamål, betraktas inte som reklamanordningar. Bildväxlande arbetsplatskyltar tolkas som informationsskyltar, förutsatt att de inte marknadsför det objekt som byggs. Även tillståndsplikten för informationsskyltar behandlas från fall till fall.

Tjänsteinnehavarbeslut,
stadsplaneringschefen 23.10.2020 § 14

Definition av bildväxlande reklamskyltar och krav enligt typ

I dessa anvisningar är bildväxlande reklamskyltar klassificerade enligt tre huvudgrupper:

1. Små skyltar av möbelkaraktär:

Definition: Små skyltar som ofta placeras på fotgängarnivån exempelvis innanför ett skyltfönster på samma sätt som dekorationer, på sådant sätt att skylten kan läsas från trottoaren på genomsnittlig ståhöjd. Skyltarna är riktade mot skyltfönstret och betraktaren, det vill säga mot gatan. Skyltar av detta slag kan också placeras i ett ställ utomhus, exempelvis på ett torg. Betraktaren ser på skylten från ett avstånd av mindre än två meter, och stannar upp för att betrakta den.

Borgå stads informationsskyltar. Skylt på egen ställning, Östra strandpromenaden, Åstranden. Informationsskylt innanför fönstret till servicekontoret Kompassen, Kråmartorget B, Kommunhuset. Bilder 26.2.2020.

Krav: Små reklamskyltar av möbelkaraktär ska stöda affärslokalens verksamhet, det vill säga marknadsföra dess tjänster. Skyltar som är placerade på allmänna områden betjänar allmännyttig information.

2. Större skyltar som fästs på byggnaders fasader

Definition: Större skärmar monteras ofta utomhus på en byggnads fasad under takfotslinjen. Ibland har man även velat placera skyltar ovanför takfotslinjen. Med större skärmar vill man nå allmänheten på flera meters avstånd, och man vill placera dem på så synliga platser som möjligt, i mån av möjlighet riktade mot trafikströmmen. I vissa situationer kan det vara möjligt att fylla en byggnads skyltfönster med en stor skylt innanför fönstret. Effekterna av sådana skyltar bedöms enligt samma grunder som skyltar som sätts upp på fasader.

Tjänsteinnehavarbeslut,
stadsplaneringschefen 23.10.2020 § 14

LED-reklamskylt på väggen till en byggnad. Denna skylt var den första av sitt slag i Borgå och motiverades bland annat med att byggnaden hyser en biograf. Skylten har redan förnyats av tekniska skäl. De växlande och blinkande bilderna samt rörelserna är effekter som innebär att det enligt nuvarande kriterier inte skulle vara försvarbart att sätta upp en sådan här skylt på en sådan här plats. I förgrunden finns också kopplingsdon, vilket inte är estetiskt. Konstfabriken Västra Alexandersgatan 1, Västra åstranden. Bilder 26.2.2020.

Krav: Större skyltar ska i första hand stöda verksamheten i byggnaden, det vill säga marknadsföra de tjänster som erbjuds i byggnaden. Skylten ska placeras under takfotslinjen. Skulten ska monteras i linje med fasaden, inte sticka ut från den. Montering vinkelrätt mot fasaden är inte möjlig. Skyltens storlek ska vara proportionerlig i förhållande till fasadens utformning. Villkoren för skyltens storlek bedöms separat i samband med tillståndsförfarandet.

Tjänsteinnehavarbeslut,
stadsplaneringschefen 23.10.2020 § 14

3. Stora skyltar som är placerade på egen ställning.

Stor LED-reklamskylt som står på en egen ställning. K-Rauta Kungsporten, Ryttmästargatan 3. Placeringen kan ställa krav även på skyltens baksida. En förbindelse för servicefordon behövs. På kvällsbilden lyser grannfastighetens ljusreklam, som inte är bildväxlande, till och med klarare än LED-skylden, men det faktum att LED-skylden är bildväxlande gör dess effekter betydande. Se även bilden på sidan 1. Bilder 26.6.2020.

Definition: Man strävar vanligen efter att placera skylten så att den är synlig för så stora trafikströmmar, alltså kundströmmar, som möjligt. Platen är ofta vid en allmän landsväg eller gata eller en privat fastighet vid en allmän väg. En sådan skylt kräver bland annat tillstånd eller ett utlåtande från innehavarna av trafik- eller gatuområdet, samt grundkonstruktioner och elektricitet. Till skylten måste sannolikt även ordnas en förbindelse för servicetrafik, eftersom monteringen av skylten och byte av komponenter kräver relativt tung materiel.

Krav: En skylt som står på en egen ställning lämpar sig förutom gör reklam även för information. Skyltens innehåll drar till sig uppmärksamhet och påverkar trafiksäkerheten. Effekterna ska utvärderas omsorgsfullt i samband med tillståndsförfarandet.

Bedömning av effekterna av en bildväxlande reklamskylt i tillståndsförfarandet

Effekter på miljön

Platsen för en bildväxlande reklamskylt får inte vara sådan att skylten genom blinkande eller alltför starkt ljus orsakar störningar för invånare och aktörer i närliggande byggnader. Störningarna kan jämföras med bullerolägenheter, och effekterna ska bedömas för såväl bostads- som omsorgs- och arbetsplatsbyggnader i grannskapet.

Effekter på landskapsbilden

En ljusstark skylt får inte medföra skadliga element eller skada stads- eller landskapsbilden. Problemen med bildväxlande reklamskyltar är blinkande bilder, ljusstyrkan och möjligheten att visa rörliga bilder trots begränsningarna. De negativa effekterna på landskapet kan minskas genom reglering av skyltens ljusstyrka.

Effekter på trafiksäkerheten

En reklamskylt får inte äventyra trafiksäkerheten. Blinkande bilder som drar till sig uppmärksamhet, starkt ljus och eventuella rörliga bilder avleder förarens uppmärksamhet från trafiken. Bara ett ögonblicks uppmärksamhet kan vara ödesdiger. Skyltens placering i förhållande till exempelvis övergångsställen ska utredas noggrant. I svagt ljus bildar en ljusstark reklamordning en skugga, där rörelser, exempelvis en fotgängare, kan vara svår att upptäcka i tid. Därför måste skyltens effekter på trafiksäkerheten utredas noggrant innan den placeras i miljön.

Borgå stads informationsskylt, Östra strandpromenaden, Åstrand. Skylten har sådan teknik att dess ljusstyrka i stort sett inte alls anpassar sig till belysningen i miljön. I mörker drar skylten till sig uppmärksamhet och bländar i betydande grad. I detta fall är skylten inte riktad mot vägar eller bostäder, men de negativa effekterna på landskapsbilden är uppenbara.

Tjänsteinnehavarbeslut,
stadsplaneringschefen 23.10.2020 § 14

Områden där man inte kan placera större bildväxlande reklamskyltar av typ 2 och 3

Bildväxlande reklamskyltar får INTE placeras i stadsrum som är kulturhistoriskt betydelsefulla eller viktiga för stadsbilden. Sådana områden är bland annat nationellt värdefulla byggda miljöer, områden som i landskaps- eller generalplanen anges som viktiga för kulturmiljön eller landskapet, Gamla stan (ingen typ av skyltar) samt kvartersområden som har skyddsmarkering i detaljplanen. Till sådana här områden hör också områdena vid eller kring betydande skyddade byggnader.

Reklamskyltar får inte placeras i områden som i detaljplanen anvisas som rekreations- eller skyddsgrönområden (planbeteckning som börjar på V eller EV-beteckning). Reklamanordningar stöder inte områdets användningsändamål enligt detaljplanen. Denna princip utesluter alla områden längs gator där det finns en parkremsa. Det kan vara möjligt att placera en reklamskylt på ett område som anvisas som gatuområde i detaljplanen.

Områden där man kan söka tillstånd för bildväxlande reklamskyltar

På kartan markeras områdena Kungssporten och Östermalm-Stadshagen, där reklamen anknyter till områdets karaktär. Inom det område som avgränsas med en blå linje kan man söka tillstånd för tillfälliga bildväxlande reklamskyltar enligt de villkor som anges i dessa anvisningar.

I områden som Kungssporten och Östermalm-Stadshagen, dit även Ölstens arbetsplatsområde och Övre Haikos lilla arbetsplatsområde hör, anknyter reklam vanligen till tjänster i området. För dessa områden kan man söka tillstånd för bildväxlande reklamskyltar av typ 1, 2 och 3. Man utreder då från

Tjänsteinnehavarbeslut,
 stadsplaneringschefen 23.10.2020 § 14

fall till fall om placeringen är möjlig genom en konsekvensbedömning som görs i samband med tillståndsberedningen samt genom att beakta alla bestämmelser i detta dokument.

För små reklamskyltar av typ 1 kan man söka tillstånd även utanför Kungsporten och Östermalm-Stadshagen, dock inte i Gamla stan. Placeringen ska vara sådan att skylten inte har negativa effekter på stadsbilden, stadsrummet eller grannskapet, och att strikta krav kan ställas på skyltens belysning.

Inom det område längs Mannerheimgatan som är avgränsat med en blå linje på kartan på föregående sida, med undantag för Gamla stan och åstranden, kan man också söka tillstånd för tillfällig användning av reklamskyltar av typ 2 under förutsättning att skylten informerar om sådant som rör fastighetens verksamhet och utveckling. En sådan tillfällig skylt får vara i funktion kl. 8–21 och den ska i fråga om övriga egenskaper uppfylla de krav som ställs i dessa anvisningar. Tillfällighet innebär att tillståndet ges för en viss tid. Tiden är i detta fall högst två år. I tillståndsförfarandet beaktar man också särskilt de synpunkter som lagts fram vid hörande av grannarna samt trafiksäkerheten.

Krav på skyltens tekniska egenskaper

En bildväxlande reklamskylts belysning får inte blända. Ljusstyrkan i mörker får vara högst 300 candela/m² och en klar sommardag högst 5 000 candela/m². Reklamen får inte tändas och släckas upprepade gånger, och upplysningen ska ske på ett mjukt sätt. Reklamen får inte uppdateras oftare än var 10:e sekund. En skylt som är riktad mot ett gatuområde får inte vara försedd med rörliga bilder, såsom videofilm eller animationer. Skylten får aldrig förses med ljud.

Tillståndsförfarande

En bildväxlande reklamskylt kräver alltid bygglov. Byggtillsynsmyndigheten fastställer från fall till fall typen av tillstånd och eventuella förfaranden, såsom information till grannarna om den anhängiggjorda ansökan (s.k. hörande av grannar). Bygglov kan också beviljas endast för en viss tid.

I samband med tillståndsförfarandet för byggande ska man alltid begära ett utlåtande från den myndighet som ansvarar för stadsbilden samt vad trafiksäkerhetseffekterna beträffar från kommunteknikplaneringen.

Tjänsteinnehavarbeslut,
stadsplaneringschefen 23.10.2020 § 14

Utanför detaljplanerat område och i områden som anvisas som allmän väg (trafikområde, L) i detaljplanen följer man det som stadgas i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005). Reklam som riktar sig till användare av landsvägar kräver en anmälan till närings-, trafik- och miljöcentralen. Om placeringen är någon annanstans än på en plats som nås av landsvägens användare, används till tillämpliga delar det som sägs i dessa anvisningar. Bildväxlande reklamskyltar lämpar sig exempelvis inte vid vattendrag.

Godkännande av bygganvisningarna:
Godkänt av stadsfullmäktige den 11 juni 2020
med stöd av punkt 14.2 i Borgå stads förvaltningsstadga

Dan Mollgren
Stadsplaneringschef

Dokumentet har undertecknats elektroniskt
(lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet 13/2003
16 §).